

ชื่อเรื่องการค้นคว้าแบบอิสระ การวิเคราะห์สถานการณ์การดูแลผู้ที่เป็นโรคซึมเศร้า
โรงพยาบาลดอยสะเก็ด จังหวัดเชียงใหม่

ผู้เขียน นางวรางคณา เผ่าวงศา

ปริญญา พยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต (การพยาบาลสุขภาพจิตและจิตเวช)

อาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าแบบอิสระ รองศาสตราจารย์ ดร. ดาราวรรณ ต๊ะปีนตา

บทคัดย่อ

การดูแลผู้ที่เป็นโรคซึมเศร้าที่มารับบริการโรงพยาบาลดอยสะเก็ด จังหวัดเชียงใหม่ แต่กลุ่มเป้าหมาย ยังมีการเข้าถึงบริการน้อย มีการพยายามฆ่าตัวตาย และ ฆ่าตัวตายสำเร็จ อยู่ในระดับสูง การศึกษาครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อวิเคราะห์สถานการณ์การดูแลผู้ที่เป็นโรคซึมเศร้า ตามกรอบแนวคิดของโดนาเบดีียน(Donabedian, 2003)ซึ่งมีองค์ประกอบ 3 ด้าน ได้แก่ โครงสร้าง กระบวนการ และผลลัพธ์ของการดูแล ศึกษาในประชากร 5 กลุ่ม ได้แก่ 1) กลุ่มผู้บริหาร 2) กลุ่มบุคลากรทีมสุขภาพ 3) กลุ่มผู้ที่เป็นโรคซึมเศร้า 4) กลุ่มญาติหรือผู้ดูแล และ 5) กลุ่มแกนนำชุมชน โดยคัดเลือกผู้ให้ข้อมูลแบบเฉพาะเจาะจง กลุ่มละ 10 คน เครื่องมือที่ใช้ ในการรวบรวมข้อมูลประกอบด้วย 1) แบบสอบถามข้อมูลส่วนบุคคล 2) แนวคำถามในการสัมภาษณ์รายบุคคล และรายกลุ่ม 3) แบบสอบถามการรับรู้การได้รับการดูแล และ 4) แบบบันทึกการสังเกตพฤติกรรม การดูแลของบุคลากรทีมสุขภาพ 5) แบบรวบรวมตัวชี้วัดคุณภาพการให้บริการผู้ที่เป็นโรคซึมเศร้า รวบรวมข้อมูลในระหว่าง เดือนกันยายน 2554 ถึงเดือนพฤศจิกายน 2554 วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ สถิติเชิงพรรณนา และข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ การสังเกตพฤติกรรมการดูแลของบุคลากรทีมสุขภาพ นำมาจัดหมวดหมู่

ผลการศึกษา สรุปได้ดังนี้

ด้านโครงสร้างพบว่า 1) มีโครงสร้างองค์กร นโยบาย และแผนการดูแล 2) มีอัตรากำลังบุคลากรไม่เพียงพอต่อการดูแล บุคลากรส่วนใหญ่ขาดองค์ความรู้ และทักษะในการดูแล 3) มีงบประมาณเพียงพอ และ 4) มีเวชภัณฑ์ และ คู่มือแนวทางการปฏิบัติงานเพียงพอ แต่สถานที่ให้บริการคับแคบไม่เป็นส่วนตัว

ด้านกระบวนการ การดูแลช่วยเหลือของบุคลากรทีมสุขภาพพบว่า 1) มีการประเมินคัดกรองผู้ที่เป็น โรคซึมเศร้า ไม่ครอบคลุมผู้ป่วยโรคซึมเศร้าทุกราย 2) มีการวินิจฉัยโรค การบำบัดรักษา การให้ความรู้ข้อมูลข่าวสาร การส่งต่อ และการติดตามดูแลยังไม่ครอบคลุม 3) มีการฟื้นฟูสภาพจิตใจ มีการส่งเสริมป้องกันและมีการให้คำปรึกษาแต่ไม่ครอบคลุมผู้ที่เป็นโรคซึมเศร้าทุกราย

การดูแลตนเองของผู้ที่เป็นโรคซึมเศร้า พบว่า มีความรู้ ในการดูแลตนเอง ด้านร่างกาย ใจดี อารมณ์ ใจดีสังคม และสามารถดูแลตนเองได้ดี การดูแลช่วยเหลือของญาติหรือผู้ดูแลพบว่า

1) มีการดูแลเรื่องการรับประทานยา รับประทานอาหาร และ การนำส่งโรงพยาบาลตามนัด
2) มีการให้กำลังใจ การเผชิญกับปัญหา การสังเกตอาการผิดปกติได้

การสนับสนุนช่วยเหลือของแกนนำชุมชนพบว่า 1) มีการคัดกรองค้นหาผู้ที่มีภาวะเสี่ยงต่อการป่วยเป็นโรคซึมเศร้า 2) มีการดูแลช่วยเหลือด้านจิตใจ และจิตสังคม 3) มีการประสานความช่วยเหลือจากหลายภาคส่วน

ด้านผลลัพธ์ หลังได้รับการที่โรงพยาบาลดอยสะเก็ด พบว่า ผู้ที่เป็นโรคซึมเศร้า 1) มีการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมสุขภาพในการดูแลตนเอง 2) มีการปรับเปลี่ยนความคิดใหม่ 3) ผู้ที่เป็นโรคซึมเศร้ารวมทั้งญาติและผู้ดูแลมีการรับรู้ต่อการดูแลของโรงพยาบาลดอยสะเก็ด โดยรวมอยู่ในระดับดีมาก ผลการศึกษาในครั้งนี้สามารถนำไปใช้เป็นข้อมูลพื้นฐานในการพัฒนาระบบการดูแลผู้ที่เป็นโรคซึมเศร้า ในด้านโครงสร้าง กระบวนการ และผลลัพธ์ เพื่อพัฒนาคุณภาพการดูแลต่อไป

Independent Study Title	Situational Analysis of Caring for Persons with Major Depressive Disorders, Doisaket Hospital, Chiang Mai Province
Author	Mrs. Warangkhana Phaowongsa
Degree	Master of Nursing Science (Mental Health and Psychiatric Nursing)
Independent Study Advisor	Associate Professor Dr. Darawan Thapinta

ABSTRACT

Care for persons with Major Depressive Disorders (MDD) receiving services at Doisaket Hospital in Chiang Mai Province has provided, however, the target group still has low access to such services. The rates of suicide attempts and committed suicides among this group are high. This study aims to analyze the current situation of care for people with MDD them based on the framework by Donabedian (2003). This framework has three components, namely, structure, process and outcomes of care. The study was done in five xample groups: 1) administrators, 2) health team personnel, 3) persons with MDD, 4) relatives or caregivers, and 5) community leaders. Ten people per group were purposively selected for this study. The instruments used for data collection were: 1) demographic data questionnaire, 2) individual and group interview guidelines, 3) perception of care (POC) questionnaire 4) personnel's care behaviors record form and 5) quality indicators record form. Data were collected between September 2010 to November 2010 and were analyzed using descriptive statistics. Data from interviews and personnel's care behaviors record form were categorized.

Results of the study are as follows:

Finding of structure component included: 1) there was the organizational structure, policies and care plan, 2) not enough man power and the majority of personnel were inadequate knowledge and skills of care, 3) there was sufficient budget, and 4) there was adequate medical supplies, and operational guidelines but confined service area with no privacy place.

Findings of process care provided by personnel component included: 1) insufficient screening for MDD, 2) insufficient diagnosis, treatment, and information given, refer, and continuing care for MDD, and 3) there were psychological rehabilitation, prevention, promotion, counseling but not for all persons with MDD.

In term of self care among persons with MDD, the findings revealed the persons had adequate knowledge regarding physical, psychological, emotional, and psychological self care and able to take good care of themselves. Care and support of relatives or caregivers included 1) facilitating for medication receiving, eating, and keeping the follow up plan ; and 2) enhancing hope, coping, and observation for abnormalites.

Support from community leaders included: 1) screening for persons who are at risk for MDD, 2) psychological and psychosocial support and 3) coordinating assistance from various sectors.

For outcome component, the persons with MDD receiving care form Doisaket Hospital were: 1.) having self-care behavior changes, 2) having new ideas and way of thinking, and moreover, their relatives 3.) and caregivers were satisfied with the services as well.

The results of this study could be used as basic information for developing care system for the persons with MDD including structure, process and outcome to enhance quality care.